

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

16 NOVEMBER 1995

ONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het Verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waalse Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas, ondertekend in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Voorgeschiedenis

De oorsprong van de internationale verdragen inzake de bescherming van de Schelde en de Maas gaat terug naar het begin van de jaren zeventig.

Tussen Nederland en België vonden destijds onderhandelingen plaats over zowel kwantiteit als kwaliteit van het Schelde- en Maaswater. Deze besprekingen mondden in 1975 uit in de parafering van ontwerpverdragsteksten.

Deze ontwerp-verdragen ondervonden zowel in België als in Nederland uit diverse hoeken tegenstand om redenen van politieke, economische en ecologische aard, en werden uiteindelijk nooit bekrachtigd.

Tussen 1975 en 1993 werd de draad van deze bilaterale besprekingen meermaals terug opgenomen, zonder echter ooit tot enig concreet resultaat te leiden.

Een oplossing kwam in het begin van de jaren negentig meer en meer in zicht, mede bepaald door twee recente ontwikkelingen.

Enerzijds was er het ondertekenen door België, op 17 maart 1992, van het verdrag van Helsinki inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren.

Anderzijds werd door wijzigingen aan de grondwet (oud artikel 68; nieuw artikel 167) en door de bijzondere wet van 5 mei 1993 aan de gewesten de mogelijkheid geboden internationale verdragen te sluiten, binnen de grenzen van hun bevoegdheid.

Begin 1993 groeide de gedachte de onderhandelingen over de kwaliteit van de Schelde en Maas te hernemen, ditmaal binnen een multilateraal kader, namelijk tussen Frankrijk, Nederland en de drie Belgische Gewesten.

In haar vergadering van 15 september 1993 besliste de Vlaamse regering om op basis van een ontwerp van verdrags tekst, aangepast aan de nieuwe multilaterale context, formele onderhandelingen aan te knopen met de andere oeverstaten en -gewesten van de Schelde en de Maas met het oog op het sluiten van overeenkomsten ter uitvoering van het Verdrag van Helsinki.

De onderhandelingsdelegaties vergaderden te Parijs in december 1993 en te Namen in maart 1994.

Op 28 maart 1994 tenslotte werd te Luik de laatste hand gelegd aan de formulering van de teksten.

Op 26 april 1994 te Charleville-Mézières, ondertekenden Nederland, Frankrijk, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de verdragen betreffende de bescherming van de Schelde en de bescherming van de Maas.

Het Vlaamse Gewest keurde de tekst van de bovengenoemde verdragen formeel goed maar wenste de ondertekening ervan afhankelijk te stellen van de ondertekening van het bilateraal verdrag tussen Nederland en Vlaanderen over de verdieping van de Westerschelde. Op 1 december 1994 werd tussen Nederland en Vlaanderen een akkoord bereikt over de verdieping van de Westerschelde.

Vlaanderen ondertekende de multilaterale verdragen over de bescherming van de Maas en de Schelde op 17 januari 1995 in Antwerpen, samen met de bilaterale verdragen over de verdieping van de Westerschelde enerzijds en de debieten van het Maaswater anderzijds.

De algemeen geldende regel (die nochtans nergens verplicht is voorgeschreven) is dat de benaming van een verdrag de datum en plaats van ondertekening bevat (cfr. SALMON, J., *Droit des Gens - Les sources*, ULB).

De benaming van een multilateraal verdrag wijzigt normaal niet omdat later nog partijen toetreden, wat niet hetzelfde is als "ondertekenen".

Echter, dit verdrag werd afgesloten tussen vijf nominatief genoemde partijen, die expliciet vermeld worden, en bovendien treedt het verdrag slechts in werking als het door elk van de vijf partijen geratificeerd wordt (artikel 9.2.).

Hieruit volgt dat, als "datum van ondertekening en plaats van ondertekening" perfect "Charleville-Mézières 26 april 1994 en Antwerpen 17 januari 1995" kan gelden, ook in de benaming van het verdrag.

Wat dit punt betreft stelt de Vlaamse regering dan ook voor het advies van de Raad van State niet te volgen.

2. Artikelsgewijze toelichting bij het verdrag

Preamble

De Verdragsluitende partijen van het verdrag inzake de bescherming van de Maas zijn Nederland, Frankrijk, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (met een bijzonder statuut in de Maascommissie) en het Vlaamse Gewest. Het stemrecht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (gebruiker van het Maaswater, maar niet gelegen binnen het Maas-stroomgebied) in de Maascommissie is beperkt.

Het verdrag staat open voor de latere toetreding van oeverstaten gelegen in het stroomgebied van de Maas. Zo zou het Koninkrijk België – met beperkt stemrecht – later nog kunnen toetreden tot de Maascommissie, indien later zou blijken dat deze commissie ook aangelegenheden zal behandelen die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren. Daar dit vooralsnog niet de bedoeling is, heeft de federale Staat nu enkel een waarnemersstatuut.

Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg kunnen toetreden tot de Maascommissie. Voorlopig verkiezen Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg het statuut van waarnemer in deze commissie.

In de aanhef van het verdrag wordt verwezen naar het Verdrag van Helsinki, dat de multilaterale onderhandelingen heeft geïnspireerd, en naar het nieuwe Verdrag van Parijs inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noord-oostelijke Atlantische Oceaan. Het sluiten van het Maasverdrag kan inderdaad worden beschouwd als een uitvoering van artikel 9 van het Verdrag van Helsinki, dat de oeverstaten van grensoverschrijdende waterlopen verplicht specifieke bilaterale of multilaterale samenwerkingsovereenkomsten te sluiten "ten einde hun onderlinge betrekkingen en hun gedragingen aangaande de voorkoming, beheersing en vermindering van grensoverschrijdende effecten te definiëren". Het verdrag draagt ook bij tot de implementatie van art. 3 van het nieuwe Verdrag van Parijs betreffende de voorkoming en uitschakeling van de zeeverontreiniging vanaf het land. De verontreiniging van de Noordzee via de Maas is immers te beschouwen als verontreiniging vanaf het land in de zin van dit laatste verdrag.

Artikel 1

Begripsbepalingen

In dit artikel wordt een onderscheid gemaakt tussen het riviersysteem van de grensoverschrijdende waterloop de Maas en zijn stroomgebied. Dit onderscheid is belangrijk voor de bepaling van sommige verplichtingen van de partijen en bevoegdheden van de commissie.

Artikel 2

Doel van het Verdrag

Het verdrag vormt het kader voor de toekomstige samenwerking, in de geest van het Verdrag van Helsinki, tussen de verdragsluitende partijen in een Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas tegen verontreiniging. Het doel van deze samenwerking is het behoud en de verbetering van de waterkwaliteit van de hoofdstroom. Het verdrag erkent evenwel dat, om dit doel te verwezenlijken, maatregelen in het hele stroomgebied van de Maas zullen moeten worden genomen (art. 3, § 1), en dat binnen de commissie ook maat-

regelen m.b.t. de grensoverschrijdende zijrivieren en kanalen kunnen worden besproken (art. 5 (j)).

Artikel 3

Beginselen van de samenwerking

Zoals hierboven reeds gesteld is een belangrijk punt in dit artikel de verwijzing naar het nemen van maatregelen die betrekking hebben op het gehele stroomgebied.

Verder worden een aantal algemene beginselen als basis van de multilaterale samenwerking erkend, zoals het voorzorgsbeginsel, preventiebeginsel, de sanering aan de bron, het beginsel "de vervuiler betaalt", het integraal waterbeheer en de duurzame ontwikkeling. Deze bepalingen zijn geïnspireerd door analoge bepalingen in het Verdrag van Helsinki.

Artikel 4

Kwaliteit van de waterbodem

Dit artikel regelt de samenwerking op het vlak van de bescherming van de kwaliteit van de sedimenten en de voorkoming van verontreiniging van de waterkolom door het storten van verontreinigde baggerspecie.

Artikel 5

Taken van de commissie

De bepalingen van dit artikel, waarin de bevoegdheden van de internationale Maascommissie worden bepaald, zijn gedeeltelijk geïnspireerd door artikel 9 § 2, van het Verdrag van Helsinki. De Vlaamse delegatie had in de beginfase van de onderhandelingen voorgesteld om in de Schelde- en Maasverdragen gewoon te verwijzen naar deze laatste bepaling, doch de andere partijen gaven er de voorkeur aan de taken van de commissies in de verdragen zelf gedetailleerd te omschrijven. Dit verklaart waarom de bepalingen van art. 5 op sommige punten afwijken van deze van het Verdrag van Helsinki.

In essentie slaan de aan de commissie toegewezen taken op :

- het opstellen van actieprogramma's ter bestrijding van de verontreiniging zowel door puntbronnen als door diffuse bronnen ;
- het verzamelen en uitwisselen van gegevens (zowel emissie als immissie) ;
- het opstellen van programma's voor het bewaken van de waterkwaliteit en het evalueren van de resultaten van de maatregelen genomen door de partijen ;
- het opzetten van een alarmsysteem voor accidentele verontreiniging ;
- het opmaken en openbaar maken van een jaarverslag ;
- diverse andere vormen van samenwerking en uitwisseling van informatie.

De commissie zal haar taken uitvoeren door het uitbrengen van adviezen en het formuleren van aanbevelingen, gericht aan de verdragsluitende partijen (artikel 5 (k)). Ze heeft niet de bevoegdheid om bindende beslissingen te nemen zoals bv. de Commissie van Parijs. Het voorstel van de Vlaamse delegatie om haar die bevoegdheid te geven, naar analogie met de

regeling in art. 13 van het Verdrag van Parijs, werd door de andere partijen afgewezen.

Artikel 6

Samenstelling en werkwijze van de commissie

De commissie bestaat uit de delegaties van de Verdragsluitende Partijen; elke Partij benoemt ten hoogste acht leden.

Het voorzitterschap van de commissie is alternerend en duurt twee jaar. Op de recente installatievergadering van de Maascommissie in Luik op 12 mei 1995 werd overeengekomen dat het Waalse Gewest als eerste partij, tot einde 1997, het voorzitterschap van de commissie zal waarnemen.

De beslissingen van de commissie worden genomen in aanwezigheid van alle delegaties en met eenparigheid van stemmen; één onthouding is niet voldoende om de eenparigheid te breken.

Aangezien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen grondgebied in het Maasstroomgebied bezit is het stemrecht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de Maascommissie beperkt tot die aangelegenheden welke een weerslag hebben op zijn rechtmatige belangen als gebruiker van het Maaswater voor drinkwaterproductie of, vanzelfsprekend, op zijn financiële verplichtingen als Verdragsluitende Partij.

Ingeval de federale Staat later toetreedt tot de verdragen zal zijn stemrecht beperkt blijven tot die aangelegenheden welke krachtens de Belgische Grondwet tot zijn bevoegdheid behoren. In deze aangelegenheden zullen de gewesten uiteraard geen stemrecht bezitten.

De Maascommissie zal beschikken over een permanent secretariaat, gevestigd in Luik.

Artikel 7

Waarnemers

Elke staat waarvan het grondgebied gelegen is in het stroomgebied van de Maas – de Belgische Staat, Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg – en de Europese Commissie kunnen op eigen verzoek als waarnemer toegelaten worden in de Maascommissie.

Iedere intergouvernementele organisatie met vergelijkbare doestellingen kan waarnemer worden mits akkoord van de commissie. Hierbij wordt vooral gedacht aan organisaties zoals de Commissie van Parijs en internationale bekkencommissies van aangrenzende stroombekkens zoals de Rijncommissie en de Moezelcommissie.

Artikel 8

Kosten van de commissie

Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van haar eigen vertegenwoordiging in de commissie en participeert in de gemeenschappelijke kosten.

Op basis van een raming van de oppervlakte van het grondgebied en van het aantal inwoners binnen het stroombekken werd de volgende forfaitaire verdeelsleutel vastgesteld : Frankrijk: 16%, Nederland: 35%, Waals Gewest: 35%, Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 7%, Vlaams Gewest: 7%.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Het verdrag zal in werking treden na ratificatie door alle partijen. Verwacht wordt dat de ratificatieprocedures in de loop van volgend jaar zullen kunnen worden voltooid. Op de installatievergadering in Antwerpen op 11 mei 1995 werd evenwel overeengekomen om de werkzaamheden van de Maascommissie nog voor de inwerkingtreding van het verdrag op voorlopige basis van start te laten gaan.

Artikel 10

Latere toetreding

Deze mogelijkheid is beperkt tot de staten die vermeld zijn in artikel 7, lid 1 (a), te weten Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk België.

Artikel 11

Opzegging

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 12

Authentieke teksten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

LUC VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken ,*

LUC VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

THEO KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting
en Gezondheidsbeleid,*

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en
Ruimtelijke Ordening,*

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en
Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot goedkeuring van het Verdrag tussen het Vlaams Gewest,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Republiek en het
Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas,
ondertekend in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen
op 17 januari 1995

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

Het verdrag tussen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas, ondertekend in Charleville – Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,

N. DE BATSELIER

*De Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening
en Binnenlandse Aangelegenheden,*

Th. KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Cultuur en
Brusselse Aangelegenheden,*

H. WECKX

*De Vlaamse minister van Onderwijs
en Ambtenarenzaken,*

L. VAN DEN BOSSCHE

*De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,*

J. SAUWENS

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin,*

W. DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Tewerkstelling en
Sociale Aangelegenheden,*

L. PEETERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 28 juni 1995 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot goedkeuring van het Verdrag tussen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas, ondertekend in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995", heeft op 11 juli 1995 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKING.

1. Het verdrag waarvan het ontwerp de goedkeuring beoogt is ondertekend, wat de Belgische overheden betreft, door de regeringen van drie Gewesten. De Belgische Staat is daarentegen geen verdragspartij.

De vraag rijst of het verdrag geen aangelegenheden regelt die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren.

2. Het verdrag bevat verscheidene maatregelen die de samenwerking tussen de verdragsluitende partijen regelen teneinde de kwaliteit van de Maas te vrijwaren en te verbeteren.

Met zulk voorwerp hebben die maatregelen in beginsel betrekking op aangelegenheden die krachtens artikel 6, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de Gewesten behoren.

3. Nochtans zouden een aantal verdragsbepalingen de indruk kunnen wekken dat zij betrekking hebben op aangelegenheden die, zij het slechts gedeeltelijk, tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

3.1. Dit is vooreerst het geval met artikel 5, g), van het verdrag, dat bepaalt dat de Internationale Commissie

voor de bescherming van de Maas tegen verontreiniging tot taak heeft, onder andere :

"als kader (te dienen) voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Maas, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragssluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving".

Gevraagd of die bepalingen eveneens de informatie betreffen over ontwerpen van nucleaire installaties onderworpen aan effectrapportering wat de waterkwaliteit van de Maas betreft, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard wat volgt :

"De Partijen hebben de aspecten die verband houden met kernenergie uitgesloten van (het akkoord). Frankrijk, de Belgische federale Staat en Nederland wensten deze materie niet te behandelen buiten het kader van het Euratom-verdrag.

In geval van effectrapportage over kerncentrales, zouden de "klassieke" afvalstoffen (dit wil zeggen niet de radio-actieve afvalstoffen, maar bijvoorbeeld de thermische afvalstoffen) behorend tot de bevoegdheid van de Gewesten, kunnen onderzocht worden in het kader van (het akkoord)".

3.2. Een andere bepaling die vragen doet rijzen, is die van artikel 5, 1), van het verdrag, naar luid waarvan de genoemde Commissie instaat voor

"het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging".

Op de vraag of de woorden "bestrijden van calamiteuze verontreiniging" niet verwijzen naar de aangelegenheid civiele bescherming die tot het bevoegdheidsdomein van de federale Staat behoort, heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard :

"Inzake de bestrijding van calamiteuze verontreiniging bestrijkt de taak van de Commissie niet de civiele bescherming en de urgentieplannen in de zin van de wet van 1987. Haar taak betreft enkel de samenwerking en uitwisseling van informatie uitgaande van de waarschuwings- en alarmnetten. Deze observatienetwerken ressorteren in België onder de bevoegdheid van de Gewesten".

3.3. Artikel 6, 4°, derde lid, van het verdrag roept op het eerste gezicht een gelijkaardige bevoegdheidsvraag op, waar het bepaalt wat volgt :

"Indien de regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de regeringen van de Belgische Gewesten bij deze beslissingen niet over stemrecht".

Met betrekking tot die bepaling heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende verklaard :

"In de huidige stand van zaken omvatten de verdragen geen aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren. Het bleek niettemin nuttig te voorzien in de hypothese waarbij (het Verdrag zou) herzien worden en uitgebreid tot aangelegenheden waarvoor de federale Staat wel bevoegd is".

3.4. Wat artikel 7 betreft, zijn twee bepalingen van belang.

Vooreerst betreft het de bepaling van punt 1, a), van dat artikel, luidens welke de Commissie "op hun verzoek en als waarnemer" toelaat :

"elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Maas".

In verband met deze bepaling, die voor de federale Staat geen enkele verplichting, doch enkel een mogelijkheid inhoudt om tussen te komen als waarnemer, heeft de gemachtigde ambtenaar de volgende uitleg verstrekt :

"De federale Staat heeft herhaalde malen gevraagd waarnemende Partij te kunnen zijn. De hoedanigheid van waarnemer doet voor de federale Staat geen enkele verplichting ontstaan en betekent niet dat (het Verdrag) (zijn) bevoegdheidsdomein (betreedt)".

Voorts gaat het om artikel 7, punt 3, luidens welke bepaling "de waarnemers ..., zonder stemrecht, (kunnen) deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en ... in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, (kunnen inbrengen)".

De gemachtigde ambtenaar heeft in verband met deze bepaling het volgende verklaard :

"Met de waarnemers die informatie of verslagen kunnen inbrengen worden Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg bedoeld. Deze landen kunnen in tegenstelling

tot de federale Staat bijvoorbeeld emissiegegevens, gemeten op hun grondgebied, meedelen".

4. Inachtgenomen deze verklaringen van de gemachtigde, kan besloten worden dat het met het ontwerp goed te keuren verdrag geen betrekking heeft op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid, en dat het bijgevolg niet als een gemengd verdrag moet worden aange-merkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Opschrift.

Blijkens de vermelding onderaan het verdrag, is dit "opgemaakt te Charleville-Mézières, op 26 april 1994". Van een ondertekening te Antwerpen op 17 januari 1995 is geen sprake.

Hieruit volgt dat enkel de ondertekening te Charleville-Mézières vermeld kan worden, ter identificatie van het verdrag. Het feit dat de Vlaamse regering het verdrag op een latere datum en op een andere plaats ondertekend heeft, doet aan het voorgaande geen afbreuk.

Men vervange bijgevolg in het opschrift van het ontwerp de woorden "in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995" door "te Charleville-Mézières op 26 april 1994".

Het enig artikel van het ontwerp (dat ten gevolge van de volgende opmerking artikel 2 wordt) dient in dezelfde zin te worden aangepast.

Artikel (1).

Ter inachtneming van het voorschrift van artikel 19, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dient in het ontwerp een eerste artikel te worden opgenomen, luidend als volgt :

"Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet".

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. VERBIEST,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
de Heer :	A. ALEN,	assessoren van de
Mevrouw :	Y. MERCHIEERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president en Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waalse Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas, ondertekend in Charleville-Mézières op 26 april 1994 en in Antwerpen op 17 januari 1995, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 15 november 1995.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken ,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën,
Begroting en Gezondheidsbeleid,*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media,*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE MAAS

De Regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden, de Franse Republiek, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest,

Partijen bij dit Verdrag inzake de bescherming van de Maas,

Ernaar strevend de kwaliteit van de Maas te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren,

Ervan overtuigd dat dit een dringende taak is,

Verlangend de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Maaswater, in de geest van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gesloten te Helsinki op 17 maart 1992,

Gelet op het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992,

zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

Begripsbepalingen

In dit Verdrag wordt verstaan onder :

a) "Maas" : de Maas vanaf haar bron tot aan haar monding in zee, daarbij inbegrepen de Bergsche Maas, de Amer, het Hollands Diep en het Haringvliet ;

b) "riviersysteem van de Maas" : de Maas, alsmede alle daarop al dan niet rechtstreeks afwaterende waterlopen en kanalen op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen ;

c) "stroomgebied van de Maas" : het gebied dat afwatert op de Maas of op haar zijrivieren ;

d) "Commissie" : de Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas tegen verontreiniging.

Artikel 2

Doel van het Verdrag

1. In de geest van het Verdrag van Helsinki inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren werken de Verdragsluitende Partijen samen, rekening houdend met hun gemeenschappelijke belangen en met de bijzondere belangen van elk van hen, in een geest van goede nabuurschap, teneinde de kwaliteit van de Maas te behouden en te verbeteren.

2. Ten behoeve van de internationale samenwerking inzake de Maas stellen de verdragsluitende Partijen een Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas tegen verontreiniging in.

Artikel 3

Beginselen van de samenwerking

1. Om het doel, gesteld in artikel 2 van dit Verdrag, te bereiken, nemen de Verdragsluitende Partijen maatregelen die betrekking hebben op het gehele gedeelte van het stroomgebied gelegen op hun grondgebied.

De Verdragsluitende Partij waarvan het grondgebied volledig gelegen is buiten het stroomgebied van de Maas, neemt maatregelen om ervoor te zorgen dat de activiteiten die worden ondernomen door rechtspersonen waarover zij toezicht kan uitoefenen, bijdragen tot de verwezenlijking van het doel van dit Verdrag, zoals bepaald in artikel 2.

2. Bij hun handelen laten de Verdragsluitende Partijen zich leiden door de volgende beginselen :

a) het voorzorgsbeginsel, uit hoofde waarvan het treffen van maatregelen ter vermindering van mogelijke wezenlijke grensoverschrijdende effecten van het lozen van gevaarlijke stoffen niet wordt uitgesteld om de reden dat het bestaan van een causaal verband tussen de lozing van die stoffen enerzijds en een mogelijk wezenlijk grensoverschrijdend effect anderzijds niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond ;

b) het beginsel van preventie, uit hoofde waarvan in het bijzonder schone technologie wordt toegepast, onder economisch aanvaardbare voorwaarden ;

c) het beginsel dat de beheersing en de vermindering van verontreiniging bij voorrang aan de bron moet plaatsvinden, uit hoofde waarvan de Verdragsluitende Partijen zich ervoor inspannen de beste beschikbare technologieën en de meest milieuveilige handelwijzen ter vermindering van de lozingen van gevaarlijke stoffen vanuit puntbronnen en diffuse bronnen, onder economisch aanvaardbare voorwaarden, toe te passen ;

d) het beginsel dat de vervuiler betaalt, uit hoofde waarvan de kosten van maatregelen ter voorkoming, beheersing en vermindering van de verontreiniging worden gedragen door de vervuiler.

3. De Verdragsluitende Partijen handelen op vergelijkbare wijze in het gehele stroomgebied, teneinde verstoring van de mededinging te voorkomen.

4. De Verdragsluitende Partijen spannen zich, elk voor zich, ervoor in om met passende maatregelen een integraal beheer van het stroomgebied van de Maas te verwezenlijken.

5. De Verdragsluitende Partijen overleggen gezamenlijk teneinde de voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van de Maas en van haar stroomgebied te verzekeren.

6. De Verdragsluitende Partijen beschermen en waar mogelijk verbeteren de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem van de Maas, onder andere door inrichtingsmaatregelen en door geleiding van het gebruik van de rivier.

7. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan het recht van de Verdragsluitende Partijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van dit Verdrag.

8. De bepalingen van de verdrag doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit andere verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag en verband houdend met het doel ervan.

Artikel 4

Kwaliteit van de waterbodem

1. Met het oog op de bescherming van de Maas en in het kader van de activiteiten van de Commissie informeren de Verdragsluitende Partijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Maas en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.

2. De Verdragsluitende Partijen beperken zoveel mogelijk het storten en terugstorten, alsmede de verplaatsing in benedenstroomse richting, van verontreinigde baggerspecie in de Maas.

Artikel 5

Taken van de Commissie

De taken van de Commissie zijn de volgende :

a) het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Maas ;

b) het afstemmen van de programma's van de Verdragsluitende Partijen voor de bewaking van de waterkwaliteit, teneinde te komen tot een homogeen meetnet ;

c) het opstellen van inventarissen van, en het bevorderen van de uitwisseling van informatie over, de bronnen van verontreiniging bedoeld in punt (a) van dit artikel ;

d) het opstellen, met het oog op hun uitvoering door de Verdragsluitende Partijen elk voor zich, van streefdoelen en van een actieprogramma dat met name maatregelen bevat, gericht op alle soorten puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging, teneinde de waterkwaliteit en meer in het algemeen het ecosysteem te behouden en te verbeteren ;

e) het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de doeltreffendheid van het actieprogramma, bedoeld in punt (d) van dit artikel ;

f) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over het waterbeleid van de Verdragsluitende Partijen ;

g) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Maas, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving ;

h) het bevorderen van de samenwerking en de uitwisseling van informatie inzake de beste beschikbare technologieën ;

i) het aanmoedigen van de samenwerking in het kader van de programma's voor wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van fysisch, chemisch en ecologisch onderzoek en van het onderzoek van de visstand ;

j) het dienen als kader voor de bespreking van te ondernemen acties met betrekking tot de grensoverschrijdende zijrivieren en kanalen van het riviersysteem van de Maas ;

k) het uitbrengen van adviezen of aanbevelingen aan de verdragsluitende Partijen over de in dit Verdrag voorziene samenwerking ;

l) het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging ;

m) het samenwerken met andere Internationale Commissies die vergelijkbare taken vervullen voor aangrenzende watersystemen ;

n) het uitbrengen van een jaarverslag over haar werkzaamheden, dat openbaar wordt gemaakt, alsook van elk ander verslag dat zij dienstig acht ;

o) het behandelen van alle andere zaken binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag, die de Verdragsluitende Partijen haar in onderlinge overeenstemming opdragen.

Artikel 6

Samenstelling en werkwijze van de Commissie

1. De Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatieleider. De benoemingen dienen voor de eerste maal plaats te vinden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag. De delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen.

2. Het voorzitterschap van de Commissie wordt afwisselend door iedere Verdragsluitende Partij voor de duur van twee jaar uitgeoefend. De Verdragsluitende Partij die het voorzitterschap uitoefent wijst een van de leden van haar delegatie aan als Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter treedt tijdens de vergaderingen van de Commissie niet op als woordvoerder van zijn delegatie.

3. De Commissie vergadert eenmaal per jaar, daartoe bijeengeroepen door de Voorzitter, en voorts op verzoek van ten minste twee delegaties. De Commissie kan sommige van haar vergaderingen op ministerieel niveau houden. De Commissie stelt naar behoefte werkgroepen in om zich bij haar taken te laten bijstaan. Ter regeling van haar werkzaamheden neemt de Commissie een huishoudelijk reglement aan.

4. De Commissie neemt haar beslissingen in aanwezigheid van alle delegaties van de Verdragsluitende Partijen en met eenparigheid van stemmen. Stemonthouding van een enkele delegatie staat eenparigheid niet in de weg. Elk der Verdragsluitende Partijen beschikt over één stem.

De Verdragsluitende Partij waarvan het grondgebied volledig gelegen is buiten het stroomgebied van de Maas, beschikt over stemrecht wat de beslissingen betreft die een weerslag kunnen hebben op haar rechtmatige belangen als gebruiker van het Maaswater voor de onttrekking van water bestemd voor de produktie van drinkwater of op haar financiële verplichtingen krachtens artikel 8 van dit Verdrag.

Indien de Regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de Regeringen van de Belgische Gewesten bij deze beslissingen niet over stemrecht.

5. De werktalen van de Commissie zijn het Frans en het Nederlands. In geval van een latere toetreding tot dit Verdrag beslist de Commissie over het eventuele gebruik van een bijkomende werktal.

6. De Commissie beschikt over een permanent secretariaat, gevestigd in Luik, om zich bij haar taken te laten bijstaan.

7. Ten einde de taken uit te oefenen die haar in dit Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter.

De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van personeel en beschikt in het bijzonder over de bevoegdheid om contracten af te sluiten in het kader van de uitoefening van haar taken, roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden, alsook in rechte op te treden.

Artikel 7

Waarnemers

1. De Commissie laat op hun verzoek als waarnemer toe :
 - a) elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Maas ;
 - b) de Europese Gemeenschap.
2. De Commissie kan op hun verzoek als waarnemer elke Intergouvernementele Organisatie of Commissie toelaten waarvan de bekommernissen vergelijkbaar zijn met de hare.
3. De waarnemers kunnen, zonder stemrecht, deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en kunnen in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, inbrengen.

Artikel 8

Kosten van de Commissie

1. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van

haar vertegenwoordiging in de Commissie en in de werkgroepen.

2. Zij dragen de overige aan de werkzaamheden van de Commissie verbonden kosten, daaronder begrepen die van het secretariaat, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel :

– Koninkrijk der Nederlanden	35 %
– Franse Republiek	16 %
– Waals Gewest	35 %
– Vlaams Gewest	7 %
– Brussels Hoofdstedelijk Gewest	7 %

De Commissie kan, in geval van latere toetreding of uittreding van een Verdragsluitende Partij of van naar haar oordeel bijzondere activiteiten, een andere verdeelsleutel bepalen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

1. Elke Ondertekenende Partij deelt aan de Regering van Frankrijk, die hierbij wordt aangeduid als depositaris van dit Verdrag, mee wanneer aan de voor haar vereiste interne procedures voor de inwerkingtreding van dit Verdrag is voldaan.

2. De depositaris bevestigt onmiddellijk de datum van ontvangst van deze mededelingen en stelt de andere Ondertekenende Partijen in kennis. Het Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de ontvangst van de laatste mededeling.

Artikel 10

Latere toetreding

1. Dit Verdrag staat open voor toetreding door elke Staat bedoeld in artikel 7, lid 1, (a).
2. De akten van toetreding worden neergelegd bij de depositaris die onmiddellijk de datum van hun ontvangst bevestigt en de andere Verdragsluitende Partijen in kennis stelt.
3. Dit Verdrag treedt in werking ten aanzien van elke Staat bedoeld in lid 1 van dit artikel op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

Artikel 11

Opzegging

Na het verstrijken van een periode van drie jaar na zijn inwerkingtreding kan dit Verdrag te allen tijde door elk der Verdragsluitende Partijen worden opgezegd met inachtneming van een termijn van zes maanden door middel van een aan de depositaris te richten verklaring.

Artikel 12

Authentieke teksten

Dit Verdrag, opgesteld in één exemplaar, in de Franse en de Nederlandse taal, waarbij beide teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden neergelegd in de archieven van de depositaris die daarvan een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan elk der Ondertekende Partijen.

OPGEMAAKT te Charleville-Mézières, op 26 april 1994.

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

Voor de Regering van het Vlaams Gewest,

Voor de Regering van de Franse Republiek,

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

Voor de Regering van het Waals Gewest,
